

Univerza v Ljubljani

Predstavitev študijskega programa:

Prvostopenjski univerzitetni študijski program psihologije

Univerza v Ljubljani, Filozofska Fakulteta

Osnovni podatki o študijskem programu

Trajanje programa: 3 leta

Število ECTS: 180

Strokovni naslov diplomanta/ke: diplomirani psiholog (UN) / diplomirana psihologinja (UN).

Temeljni cilji programa in kompetence, ki se pridobijo s programom

Cilj prvostopenjskega študija psihologije je opremiti študenta z osnovnim znanjem in veščinami s področja temeljnih in aplikativnih disciplin psihološke znanosti in nekaterih drugih, s psihologijo povezanih znanosti. Ta znanja so osnova za strokovno delo in za nadaljnje izobraževanje in izpopolnjevanje v različnih oblikah podiplomskega študija (na drugi stopnji študija psihologije) in strokovnega izpopolnjevanja.

Na prvi stopnji študija psihologije se študent orientira v različnih področjih psihologije. Pridobi osnovno izobrazbo v vseh psiholoških disciplinah, spozna glavne teorije in metode v psihologiji, pridobi osnovne psihološke spretnosti in spozna osnove raziskovanja v psihologiji. Pridobljena teoretična in metodološka znanja lahko prenaša na druga področja družboslovja.

Prva stopnja študija psihologije še ne zagotavlja poklicne kvalifikacije za delo psihologa, saj ne omogoča pridobitve kompetentnosti za opravljanje samostojne psihološke prakse. Po zaključeni prvi stopnji študija psihologije je diplomant usposobljen za opravljanje osnovnih nalog na področju družboslovnega strokovnega dela. Pridobljeno znanje mu v okviru ustrezne supervizije omogoča uporabo psiholoških spoznanj na različnih področjih človekovega delovanja in medosebnih odnosov. Deluje lahko pod nadzorom magistra psihologije ali sodeluje z drugimi strokovnjaki na različnih področjih družbenih dejavnosti, pri čemer rešuje enostavnejše psihološke probleme v okviru družbenih, ekonomskih in kulturnoustvarjalnih dejavnosti. Njegovo strokovno delo temelji na spoznanjih psihološke znanosti, na načelih psihološke strokovne etike, na njegovi osebni zrelosti in je usmerjeno k napredku in humanizaciji posameznika, skupin in družbe.

Splošne kompetence, ki se pridobijo s programom

- splošna razgledanost, zmožnost analize, sinteze in predvidevanja rešitev ter posledic,
- poznavanje in uporaba znanstvenega aparata,
- kritična in samokritična presoja (kritično branje in razumevanje besedil, samozavedanje lastnih stališč, predpostavk, pristranskosti, prednosti in pomanjkljivosti)
- sposobnost uporabe znanja v praksi,
- spretnost iskanja in uporabe informacij, informacijska pismenost, uporaba sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij,
- komunikacijske sposobnosti in spretnosti, sposobnost komunikacije v mednarodnem okolju, sposobnost govornega in pisnega posredovanja znanja oz. ugotovitev, veščine nastopanja pred občinstvom
- socialne veščine, kooperativnost, sodelovanje v skupini, sposobnost moderiranja skupine
- zmožnost priprave in izvedbe projektnega dela
- vodenje lastnega poklicnega in strokovnega razvoja,
- samostojnost, samoiniciativnost,
- poznavanje, razumevanje in upoštevanje osnovnih zakonitosti in razvoja razlik med posamezniki, skupinami in kulturami

- sposobnost etične refleksije in zavezanost obče človeškim etičnim načelom.

Predmetnospecifične kompetence, ki se pridobijo s programom

- razumevanje splošne strukture psihologije ter povezanosti med njenimi disciplinami,
- obvladanje pojmov ter poznavanje in razumevanje raziskovalnih in uporabnih metod, postopkov in procesov na različnih področjih psihologije,
- koherentno obvladanje temeljnega psihološkega znanja, sposobnost povezovanja znanja z različnih področij in njegove uporabe,
- poznavanje in razumevanje temeljev in zgodovine psihologije,
- sposobnost samostojnega branja in razumevanja psihološke literature,
- sposobnost za reševanje konkretnih psiholoških problemov z uporabo kritične analize, znanstvenih metod in postopkov: sposobnost definiranja problema, razdelave teoretičnih izhodišč raziskave in hipotez, izbora ustrezne raziskovalne strategije, izdelave raziskovalnega načrta, izvedbe raziskave ter ovrednotenja dobljenih rezultatov, poročanja o odkritjih;
- poznavanje osnov merjenja različnih psiholoških pojavov, razumevanje značilnosti in izvedba analiz psiholoških testov ter interpretacija rezultatov tovrstnih analiz;
- poznavanje področij in metod psihološke diagnostike,
- poznavanje področij in teorije psihološkega svetovanja,
- sposobnost uporabe različnih metod zbiranja in obdelave kvantitativnih in kvalitativnih podatkov ter nekaterih psiholoških presejalnih preizkusov,
- razumevanje in uporaba metod osnovne statistike in nekaterih multivariatnih statistik, sposobnost raziskovalnega in strokovnega dela na področju družboslovnih raziskav in trženja,
- sposobnost umeščanja novih informacij in interpretacij v kontekst psihologije,
- razvoj veščin in spretnosti v uporabi znanja na različnih področjih psihologije,
- socialne kompetence za delo v družbi in za družbo, ki vključujejo: občutljivost za psihološke vidike družbenih problemov; poznavanje, razumevanje in upoštevanje individualne, skupinske in kulturne različnosti; raziskovanje in razumevanje medosebnih odnosov in uporabo dobljenih spoznanj v različnih družbenih praksah; razumevanje socialnih, čustvenih, motivacijskih, kognitivnih idr. procesov pri sebi in drugih v različnih kontekstih; sposobnost za vzpostavitev in vzdrževanje ustreznega odnosa z obravnavancem (pri zbiranju podatkov, v testni situaciji, za izvedbo intervjuja, pri opazovanju ...) in sposobnost ustrezne komunikacije z njim,
- kompetence za ustvarjalno sodelovanje v skupini strokovnjakov, za sodobno udeležnost v procesih soustvarjanja novih spoznanj in praktičnih aktivnosti v različnih družbenih praksah,
- zavezanost psihološki poklicni etiki.

Zaposlitvene možnosti diplomantov

- v državni upravi (v ministrstvih in njihovih uradih, npr. Uradu za razvoj šolstva, Uradu za droge, Uradu za mladino) in vladnih službah (npr. pri Varuhu človekovih pravic),
- nevladnih organizacijah,
- v ustanovah in službah Evropske unije,
- v gospodarstvu in zasebnem sektorju, zlasti v oddelkih za trženje, kadrovskih službah in razvojnih oddelkih podjetij, v tržnoraziskovalnih agencijah,
- novinarstvu, socialnem skrbstvu itd.

Diplomanti so zaposljivi predvsem na področju organizacije dejavnosti in splošnega psihološkega svetovanja: pri organizaciji dela, organizaciji in vodenju razvojnih projektov, v poklicnem svetovanju, v marketingu (načrtujejo in izvajajo tržne raziskave, tudi zbirajo in analizirajo podatke, interpretirajo izsledke), pri vodenju pogovorov (intervjujev), na področju stikov z javnostmi, v založništvu in medijih (npr. kot uredniki, redaktorji, svetovalci pri pripravi medijskih oddaj, npr. za

otroke). Izvajajo lahko motivacijske treninge, delajo v podaljšanem bivanju in varstvu otrok v šoli, vodijo mladinske delavnice, delajo na telefonu za pomoč, opravljajo delo z begunci.

Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

V študijski program se lahko vpiše, kdor je opravil maturo ali pred 1.6.1995 končal katerikoli štiriletni srednješolski program, pa tudi, kdor je opravil enakovredno izobraževanje v tujini.

Predvideno število vpisnih mest je 80 za redni študij in 40 za izredni študij (pri čemer izredni študij ni razpisan vsako leto, temveč občasno po presoji glede na povpraševanje). Če je sprejet sklep o omejitvi vpisa, so kandidati izbrani glede na:

- splošni uspeh pri maturi oziroma zaključnem izpitu (60 % točk),
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku (40 % točk).

Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Filozofska fakulteta kandidatom in kandidatkam lahko prizna pridobljeno znanje, usposobljenost ali zmožnosti, ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetnospecifičnim kompetencam, določenim s posameznim študijskim programom.

Priznava se znanje, usposobljenost ali zmožnosti, pridobljene s formalnim, neformalnim ali izkustvenim učenjem. Pri priznavanju se:

- upoštevajo spričevala in druge listine (»netipična spričevala«, portfolio, listine o končanih tečajih in drugih oblikah izobraževanja),
- ocenjujejo izdelki, storitve, objave in druga avtorska dela študentov,
- ocenjuje znanje, ki si ga je študent pridobil s samoizobraževanjem ali z izkustvenim učenjem
- upoštevajo ustrezne delovne izkušnje.

Priznano znanje, usposobljenost ali zmožnosti se lahko ovrednotijo po merilih za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS in upoštevajo kot opravljena študijska obveznost (npr. kot del opravljenih izpitov, kolokvijev ipd., kot oprostitev udeležbe na predavanjih, vajah ali seminarjih, kot priznavanje delov učnih enot programa, ki temeljijo na izkušnjah). Filozofska fakulteta preko ustaljenega postopka obravnava individualne dokumentirane vloge študentov za priznavanje znanja, usposobljenosti ali zmožnosti, pridobljene s formalnim, neformalnim ali izkustvenim učenjem. Vloga, oddana na študentski referat, se posreduje v mnenje Oddelku za psihologijo, ki predlaga vrednotenje znanj, usposobljenosti ali zmožnosti s kreditnimi (ECTS) točkami in način njihovega priznavanja. Pri priznavanju ali nepriznavanju je osnovno merilo primerljivost drugje pridobljenega znanja in kompetenc z vsebino in kompetencami pri učnih enotah dodiplomskega programa psihologije. Odločitev o študentovi vlogi na predlog oddelka poda Odbor za študentska vprašanja.

Pogoji za napredovanje po programu

Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

Za napredovanje v 2. letnik dodiplomskega študijskega programa mora študent v celoti opraviti študijske obveznosti, predpisane s predmetnikom in posameznimi načrti za 1. letnik, v skupnem obsegu 60 KT.

Za napredovanje v 3. letnik dodiplomskega študijskega programa mora študent v celoti opraviti študijske obveznosti, predpisane s predmetnikom in posameznimi načrti za 2. letnik, v skupnem

obsegu 60 KT. Skupno mora torej študent za vpis v 3. letnik opraviti predpisane študijske obveznosti v višini 120 KT.

Študentu se pri prehodu v višji letnik izjemoma lahko spregleda do 6 KT študijskih obveznosti, ki morajo biti opravljene pred vpisom v naslednji, višji letnik. Spregled je možen le na podlagi pisne prošnje, v kateri študent navede utemeljene razloge za spregled obveznosti. Prošnje rešuje Odbor za študentska vprašanja in svetovanje Filozofske fakultete, pritožbeni organ je Senat Filozofske fakultete.

Pogoji za ponavljanje letnika

Študent, ki ni opravil vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, ima možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik, če izpolnjuje s študijskim programom določene pogoje za ponavljanje. Pogoj za ponavljanje letnika prvostopenjskega študija psihologije so opravljene študijske obveznosti letnika, ki ga študent želi ponavljati, v skupnem obsegu 30 KT oz. 50 % skupnega števila KT za ta letnik.

Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje študija mora študent opraviti vse obveznosti, ki jih določa študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

Prehodi med študijskimi programi

Prehod na prvostopenjski univerzitetni študijski program psihologije je mogoč:

- 1) s kateregakoli prvostopenjskega univerzitetnega študijskega programa ali študijskega programa za pridobitev visoke strokovne izobrazbe, ki se izvaja v okviru Univerze v Ljubljani:
 - kandidat mora izpolnjevati pogoje za vpis v 1. letnik prvostopenjskega univerzitetnega študijskega programa Psihologija,
 - o možnosti prehoda kandidata na predlagani študijski program odloča Senat Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, ki mora ugotoviti, ali kandidat izpolnjuje pogoje za prehod,
 - Senat Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani na podlagi predloga Oddelka za psihologijo kandidatu predpiše diferencialne izpite in druge obveznosti (iz nabora temeljnih predmetov prvostopenjskega univerzitetnega programa Psihologija v skupnem obsegu od 10 do 60 KT), ki jih mora izpolniti, ter letnik, v katerega se sme vpisati.
- 2) med univerzami:
 - kandidat mora z prehod na prvostopenjski univerzitetni študijski program Psihologija izpolnjevati pogoje za prehod v višji letnik prvostopenjskega programa, v katerega je vpisan,
 - kandidat mora izpolnjevati pogoje za vpis v 1. letnik prvostopenjskega univerzitetnega študijskega programa Psihologija,
 - o možnosti prehoda kandidata na predlagani študijski program odloča Senat Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, ki mora ugotoviti, ali kandidat izpolnjuje pogoje za prehod,
 - Senat Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani na podlagi predloga Oddelka za psihologijo kandidatu predpiše diferencialne izpite in druge obveznosti (iz nabora temeljnih predmetov prvostopenjskega univerzitetnega programa Psihologija v skupnem obsegu od 10 do 60 KT), ki jih mora izpolniti, ter letnik, v katerega se sme vpisati.

Načini ocenjevanja

Znanje študentov se preverja in ocenjuje po posameznih predmetih, tako da se učni proces pri vsakem predmetu konča s preverjanjem znanja in pridobljenih veščin. Oblike preverjanja znanja so: ustni in pisni izpiti, kolokviji, eseji oz. seminarske naloge in druge pisne naloge, praktične naloge oz. izdelki, projekti in poročila o opravljenih vajah.

Ocenjevalna lestvica:

- 10 - odlično: izjemni rezultati z zanemarljivimi napakami,
- 9 - prav dobro: nadpovprečno znanje, vendar z nekaj napakami,
- 8 - prav dobro: solidni rezultati,
- 7 - dobro: dobro znanje, vendar z večjimi napakami,
- 6 - zadostno: znanje ustreza minimalnim kriterijem,
- 5–1 - nezadostno: znanje ne ustreza minimalnim kriterijem.

Podatki o možnostih izbirnih predmetov in mobilnosti

Notranja izbirnost

Študent izbira med 14 ponujenimi izbirnimi strokovnimi predmeti. V 4. semestru izbere 2 predmeta od 9 ponujenih, v 6. semestru pa 1 predmet od 5 ponujenih. Glej preglednico 2 spodaj.

Zunanja izbirnost

Študent lahko 3 predmete (9 kreditnih točk oz. 5 % celotnega programa) pridobi v drugih študijskih programih Filozofske fakultete oziroma programih drugih fakultet Univerze v Ljubljani.

Mobilnost

Študent lahko 30 kreditnih točk programa (semester študija, ne glede na obvezne ali izbirne enote) prenese iz katerega koli programa s področja psihologije, ki se izvajajo na priznanih evropskih univerzah s programom psihologije, skladnim s smernicami bolonjske deklaracije.

Predmetnik študijskega programa s predvidenimi nosilci predmetov

Predmeti v študijskem programu so razdeljeni na stebre (navedene v stolpcu ST v spodnjih preglednicah), in sicer:

- A – obvezni strokovni predmeti, tj. temeljni predmeti, kjer študent pridobi nujna teoretična in praktična znanja in kompetence z različnih področij psihologije,
- B – obvezni splošni predmeti, tj. temeljni predmeti, kjer študent pridobi nujne teoretične osnove iz sorodnih disciplin ali splošne kompetence, ki podpirajo pridobivanje psihološkega znanja in predmetno specifičnih kompetenc (t. i. nepsihološki predmeti),
- C – izbirni strokovni predmeti, tj. predmeti, kjer študent poglobi svoje znanje na posameznih, specifičnih področjih psihologije,
- D – splošni izbirni predmeti, tj. predmeti, ki jih študenti prosto izberejo (t. i. »zunanji« predmeti).

V preglednicah so uporabljene okrajšave z naslednjim pomenom: SE – semester, ST – steber, KT – število kreditnih točk, P – ure predavanj, V – ure vaj, S – ure seminarjev, KU – število vseh kontaktnih ur (=P+V+S), SAM – število ur samostojnega dela, ŠO – skupno število ur študentove obremenitve pri posameznem predmetu.

Preglednica 1: Predmetnik s predvidenimi nosilci predmetov

Predmet	SE	ST	KT	P	V	S	KU	SAM	ŠO	Predvideni nosilci
1.semester			30	270	105	30	405	415	820	
Uvod v psihologijo	1	A	4	45	0	0	45	64	109	red. prof. dr. Janek Musek
Metodologija psihološkega raziskovanja	1	A	3	30	15	0	45	37	82	red. prof. dr. Valentin Bucik
Opisna statistika	1	A	5	45	30	0	75	62	137	red. prof. dr. Klas M. Brenk
Motivacija in emocije	1	A	6	30	30	30	90	74	164	izr. prof. dr. Darja Kobal Grum
Razvojna psihologija otroštva	1	A	6	60	30	0	90	74	164	red. prof. dr. Ljubica Marjanovič Umek
Nevrofiziologija	1	B	3	30	0	0	30	52	82	izr. prof.dr. Kazimir Drašlar
Splošni izbirni 1	1	D	3	30	0	0	30	52	82	
2.semester			30	255	120	0	375	445	820	
Statistično zaključevanje	2	A	6	45	30	0	75	89	164	red. prof. dr. Klas M. Brenk
Kognitivna psihologija	2	A	9	75	60	0	135	111	246	red. prof. dr. Marko Polič
Psihologija mladostništva in odraslosti	2	A	5	45	30	0	75	62	137	red. prof. dr. Maja Zupančič
Uvod v socialno psihologijo	2	A	3	30	0	0	30	52	82	izr. prof. dr. Velko S. Rus
Uvod v psihologijo dela in organizacije	2	A	4	30	0	0	30	79	109	izr. prof. dr. Argio Sabadin
Splošni izbirni 2	2	D	3	30	0	0	30	52	82	
Skupaj 1. letnik			60	525	225	30	780	860	1640	
3.semester			30	240	120	45	405	415	820	
Korelacijske metode	3	A	5	30	30	0	60	77	137	red. prof. dr. Valentin Bucik
Psihologija osebnosti	3	A	7	75	30	0	105	86	191	red. prof. dr. Janek Musek
Socialno vplivanje	3	A	5	30	30	15	75	62	137	izr. prof. dr. Velko S. Rus
Nevropsihologija	3	A	3	30	15	0	45	37	82	izr. prof. dr. Zvezdan Pirtošek
Uvod v pedagoško psihologijo	3	A	3	30	0	15	45	37	82	izr. prof. dr. Sonja Pečjak
Uvod v klinično psihologijo	3	A	4	15	15	15	45	64	109	red. prof. dr. Maks Tušak
Splošni izbirni 3	3	D	3	30	0	0	30	52	82	

Predmet	SE	ST	KT	P	V	S	KU	SAM	ŠO	Predvideni nosilci
4.semester			30	154+*	124+*	67+*	405	415	820	
Osnove merjenja v psihologiji	4	A	6	45	45	0	90	74	164	red. prof. dr. Klas M. Brenk
Socialna resničnost	4	A	6	30	30	30	90	74	164	izr. prof. dr. Velko S. Rus
Pedagogika in andragogika za psihologe	4	B	5	49	4	7	60	77	137	izr. prof. dr. Robi Kroflič
Psihologija učenja	4	A	7	30	45	30	105	86	191	izr. prof. dr. Sonja Pečjak
Izbirni strokovni 1	4	C	3	*	*	*	30	52	82	
Izbirni strokovni 2	4	C	3	*	*	*	30	52	82	
Skupaj 2. letnik			60	394+*	244+*	112+*	810	830	1640	
5.semester			30	245	175	45	465	355	820	
Testna teorija	5	A	7	60	45	0	105	86	191	red. prof. dr. Valentin Bucik
Stališča, socialne kognicije in reprezentacije	5	A	6	30	30	30	90	74	164	izr. prof. dr. Velko S. Rus doc. dr. Peter Pregelj,
Psihopatologija in socialna patologija	5	A	5	50	10	0	60	77	137	red. prof. dr. Bojan Dekleva
Psihologija pouka	5 in 6	A	5	30	30	15	75	62	137	red. prof. dr. Drago Žagar
Psihologija dela	5 in 6	A	4	45	30	0	75	34	109	izr. prof. dr. Argio Sabadin
Uvod v svetovanje in psihoterapijo	5	A	3	30	30	0	60	22	82	red. prof. dr. Peter Praper
6.semester			30	150+*	90+*	135+*	405	415	820	
Zgodovina in smeri psihologije	6	A	3	30	0	0	30	52	82	red. prof. dr. Janek Musek
Uporabna razvojna psihologija	6	A	5	30	15	30	75	62	137	red. prof. dr. Ljubica Marjanovič Umek red. prof. dr. Maja Zupančič,
Razvojnopsihološka diagnostika	6	A	7	45	15	30	90	101	191	red. prof. dr. Ludvik Horvat
Interakcija, grupa, aplikacija	6	A	5	30	30	15	75	62	137	izr. prof. dr. Velko S. Rus
Psihologija pouka	5 in 6	A	3	15	15	15	45	37	82	red. prof. dr. Drago Žagar
Psihologija dela	5 in 6	A	4	0	15	45	60	49	109	izr. prof. dr. Argio Sabadin
Izbirni strokovni 3	6	C	3	*	*	*	30	52	82	
Skupaj 3. letnik			60	395+*	265+*	180+*	870	770	1640	
Skupaj celoten program 1. stopnje			180	1314+*	734+*	322+*	2460	2460	4920	

* različno pri različnih predmetih; število posameznih vrst KU je odvisno od izbranih predmetov

Preglednica 2: Nabor izbirnih strokovnih predmetov

Predmet	SE	ST	KT	P	V	S	KU	SAM	ŠO	Predvideni nosilci
Fiziologija dela	4	C	3	15	10	5	30	52	82	doc. dr. Marjan Bilban
Komunikologija za psihologe	4	C	3	15	0	15	30	52	82	izr. prof. dr. Darja Kobal Grum,
Kvalitativno psihološko raziskovanje	4	C	3	0	0	30	30	52	82	doc. dr. Anja Podlesek
Medvrstniško nasilje v šoli	4	C	3	15	0	15	30	52	82	izr. prof. dr. Sonja Pečjak
Nova, mejna in posebna področja psihologije	4	C	3	30	0	0	30	52	82	red. prof. dr. Janek Musek
Otroška igra in risba	4	C	3	30	0	0	30	52	82	red. prof. dr. Ljubica Marjanovič Umek
Psihologija vsakdanjega življenja	4	C	3	15	0	15	30	52	82	izr. prof. dr. Darja Kobal Grum
Socialna psihologija in družboslovje/humanistika	4	C	3	30	0	0	30	52	82	izr. prof. dr. Velko S. Rus
Učenje v skupinah	4	C	3	15	0	15	30	52	82	izr. prof. dr. Cirila Peklaj
Individualne razlike v otroštvu in mladostništvu	6	C	3	30	0	0	30	52	82	doc. dr. Melita Puklek Levpušček
Inteligentnost, nadarjenost, ustvarjalnost	6	C	3	15	0	15	30	52	82	red. prof. dr. Maja Zupančič
Psihologija potrošnika	6	C	3	30	0	0	30	52	82	red. prof. dr. Valentin Bucik
Psihološka preventiva	6	C	3	15	15	0	30	52	82	red. prof. dr. Edvard Konrad
Zdravstvena psihologija	6	C	3	30	0	0	30	52	82	red. prof. dr. Peter Praper

Kratka predstavitev posameznih predmetov

1. semester

Uvod v psihologijo

Študent dobi najpomembnejše temeljne informacije o predmetu, ciljih in metodah psihologije. Spozna temelje in principe diagnostičnega proučevanja in funkcionalnega raziskovanja v psihologiji. Po končanem programu dobi vpogled v to, kaj psihologija proučuje, s katerimi glavnimi problemi in področji se ukvarja, kakšne cilje in naloge si pri tem postavlja in kakšne metode pri tem uporablja. Študent tudi pridobi vpogled v strukturo psihologije kot znanosti, spozna njena temeljna področja in discipline ter njene glavne interdisciplinarne in transdisciplinarne povezave.

Metodologija psihološkega raziskovanja

Študent pridobi osnovna znanja iz metodologije psihološkega raziskovanja. Spozna različne raziskovalne pristope in načrte ter raziskovalne korake (od razvoja ideje do poročanja o rezultatih raziskovanja). Nauči se uporabljati bibliografske baze podatkov in iskati po spletu ter pripraviti raziskovalno poročilo ali drugačne vrste predstavitev izsledkov.

Opisna statistika

Študent pridobi osnovna znanja iz analize podatkov. Nauči se vnesti podatke, jih pregledati, urediti in opisati (spozna mere centralne tendence, razpršenosti, oblike porazdelitve, določanje položaja rezultata v porazdelitvi, osnove korelacije). Rezultate se nauči smiselno tabelarično in grafično prikazati ter pridobi temeljne veščine pri delu z računalnikom (izvajanje deskriptivne univariatne in bivariatne statistike s programi, kot sta MS Excel in SPSS).

Motivacija in emocije

Študent spozna teoretske in aplikativne vidike motivacije in emocij (opredelitev obeh pojmov, pojmovanja v preteklosti, osnovne koncepte in probleme, teoretske pristope, njune biološke in kognitivne vidike ter merjenje).

Razvojna psihologija otroštva

Študent spozna različne razvojnopsihološke raziskovalne strategije, metode, pristope k preučevanju in spremljanju otrokovega razvoja. Spozna kronološko klasifikacijo razvojnih obdobij (prednatalno obdobje, obdobje dojenčka, malčka, zgodnjega otroštva, srednjega in poznega otroštva) in značilnosti razvoja na različnih področjih v teh obdobjih (na telesnem, gibalnem, zaznavnem, spoznavnem, govornem, čustvenem, osebnostnem, socialnem, moralnem) ter njihovo medsebojno povezanost. Spozna razvojnopsihološke preizkuse za dojenčke, malčke in otroke v zgodnjem ter srednjem otroštvu.

Nevrofiziologija

Študent pridobi osnovna znanja o človeškem organizmu s posebnim poudarkom na delovanju živčnega sistema in se seznanj s temelji naravoslovnih pogledov na duševna dogajanja. Predmet je osnova za razumevanje temeljnih fizioloških procesov.

2. semester

Statistično zaključevanje

Študent pridobi osnovna in zahtevnejša znanja iz analize podatkov. Nauči se statistično zaključevati: primerjati mere povprečja, mere razpršenosti, deleže in korelacije v dveh ali več neodvisnih ali odvisnih vzorcih. Take vrste statističnih analiz se nauči izvajati z računalnikom.

Kognitivna psihologija

Študent se seznani s spoznavnimi procesi kot temeljnimi psihičnimi funkcijami in pridobi vednost o njihovem pomenu za razvoj človeštva. Spozna načela zaznavanja, učenja in spomina ter mišljenja kot aktivnih procesov, s katerim človek spoznava in presega svoje okolje. Spozna vpetost kognitivne psihologije v širši okvir kognitivne znanosti in nevroznanosti, ki tvori osnovo multidisciplinarnega vpogleda v spoznavne procese.

Psihologija mladostništva in odraslosti

Študent spozna temeljne značilnosti razvojnih obdobij od mladostništva do konca življenja in pridobi razumevanje temeljnih zakonitosti, dejavnikov in sodobnih razlag vseživljenjskega razvoja. Pridobi vpogled v metodologijo znanstvenega preučevanja psihičnega razvoja ter razvoj spretnosti za uporabo pridobljenega znanja pri strokovnem delu z različno starimi normativnimi mladostniki in odraslimi.

Uvod v socialno psihologijo

Študent se seznani z glavnimi predmetnimi (tematskimi), metodološkimi, zgodovinsko razvojnimi in aktualnimi značilnostmi sodobne socialne psihologije in njenim odnosom do drugih psiholoških in nepsiholoških disciplin. Socialno psihologijo spozna kot teoretično, empiričnoraziskovalno, aplikativno, medkulturno in antropološko, spozna njene različne teoretične smeri, pristope, konstrukte.

Uvod v psihologijo dela in organizacije

Študent spozna predmet in glavna področja, s katerimi se ukvarja psihologija dela in organizacije, veja uporabne psihologije, ki se ukvarja s človekom pri delu. Spozna osnovne pristope pri reševanju problemov človekovega dela in etične ter pravne vidike, ki so s tem povezani. Pogloblje razume različne aspekte človekove delovne dejavnosti. Razume karijerne opcije za zaposlitev. Spozna možnosti za uporabo psiholoških spoznanj v zvezi z realnimi problemi v delovnih organizacijah.

3. semester

Korelacijske metode

Študent pridobi osnovna in zahtevnejša znanja iz analize podatkov (matričnega računa, splošnega linearnega modela, spozna različne metode napovedovanja in klasifikacije ter strukturiranja). Nauči se izvesti osnovne metode multivariatne statistike, ki se uporabljajo predvsem pri korelacijskih raziskavah. Za izvedbo multivariatnih analiz zna uporabiti računalnik. Multivariatne analize zna uporabiti v empiričnih raziskavah in pri praktičnem delu.

Psihologija osebnosti

Študent dobi najpomembnejše temeljne informacije o osebnosti in medosebnih razlikah, te informacije se tudi nauči povezovati, kritično presojsati in uporabiti. Dobi vpogled v to, s čim se ukvarja psihologija osebnosti, kakšne cilje in naloge si pri tem postavlja in kakšne metode pri tem uporablja. Pridobi vpogled v najpomembnejše teorije in modele osebnosti, izsledke na področju strukture, dinamike in razvoja osebnosti in se nauči te modele in izsledke aplicirati v svojem strokovnem izobraževanju in v svojem življenju.

Socialno vplivanje

Študent spozna osrednja vprašanja sodobne socialne psihologije – najpomembnejše pojave socialnega vplivanja, katerih preučevanje predstavlja glavnino sodobnega socialnopsihološkega raziskovanja, in povezavo pojavov socialnega vplivanja s temeljnima vprašanjema človekove socialne motivacije ter odnosa med posameznikom in družbo.

Nevropsihologija

Študent spozna anatomske korelate psihičnih funkcij in bolezenskih stanj v možganih. Spozna osnove anamneze pri nevroloških motnjah z motnjami višjih duševnih funkcij, komunikacijo z nevrološkim bolnikom in kratke preizkuse kognitivnih funkcij. Študentu znanje omogoča razumevanje in vpogled v normalno in patološko anatomijo in fiziologijo višjih duševnih procesov, poznavanje glavnih nevroloških bolezni in z njimi povezanih psihičnih motenj.

Uvod v pedagoško psihologijo

Študent dobi temeljna znanja o predmetu in nalogah pedagoške psihologije, razvoju tega psihološkega področja ter metodologiji pedagoško psihološkega raziskovanja.

Uvod v klinično psihologijo

Študent se seznanja z osnovami klinične psihologije: definicijo klinične psihologije, njeno zgodovino, aplikacijo in področji, opredelitvijo normalnega in patološkega, konceptualnimi okviri kliničnopsihološke metode, različnimi teoretičnimi okviri klinične psihologije – psihodinamskim, modelom teorije učenja, humanističnim pristopom, sistemskim, razvojnim, medicinskim pristopom – in etiko klinične psihologije. Na teh znanjih temelji nadaljnje razumevanje posebnosti klinično psihološke metode in njene umestitve v druge psihološke discipline.

4. semester

Osnove merjenja v psihologiji

Študent pridobi osnovna znanja o merjenju v psihologiji. Spozna različne metode za merjenje občutkov, stališč, mnenj ipd. Med različnimi postopki se nauči izbrati in uporabiti za dani problem najustreznejši postopek merjenja (npr. sestaviti lestvice za merjenje različnih pojavov, izmeriti senzorno občutljivost osebe).

Socialna resničnost

Študent spozna zaznavanje in razumevanje obstoja družbene ravni pojavov ter krožen odnos med konstitucijo družbenih in individualnopsiholoških pojavov. Seznan se s pojmom socialne resničnosti in glavnimi teorijami, ki ga razlagajo, nato pa to znanje umesti v okvir temeljnega vprašanja odnosa med posameznikom in družbo. S tem poveže svoje predhodno znanje o socialnem vplivanju in socialni motivaciji z razumevanjem socialne resničnosti. Dodaten cilj predmeta je problematizacija znanstvenosti socialne psihologije in družbene konstrukcije znanosti nasploh.

Pedagogika in andragogika za psihologe

Predmet seznan študenta z osnovnimi pojmi pedagogike, andragogike in didaktike. Študent spozna šolo kot družbeno institucijo, vzgojne dimenzije šolskega programa ter problematiko moralne vzgoje. Spozna temeljne didaktične koncepte, strukturne dejavnike pouka in njihov pomen za vodenje kakovostnega učnega procesa, funkcije posameznih didaktičnih faz, učnih oblik in metod, značilnosti učnega načrtovanja ter kurikularne dokumente. Spozna tudi izobraževanje odraslih kot potrebo družbe, institucije in potrebo posameznika ter profesionalni razvoj odrasle osebe in pomen vseživljenjskega izobraževanja in učenja odraslih. Študent spozna različna andragoška načela, metode, oblike in tehnike za delo z odraslimi.

Psihologija učenja

Študent spozna osnovne teorije in oblike šolskega učenja, pomnjenja, transfera ter dejavnike učne uspešnosti, značilnosti samoregulacijskega učenja, spozna temeljne elemente učne motivacije, načine merjenja le-te ter motiviranja učencev ter ključne dejavnike učne neuspešnosti.

Izbirni strokovni predmeti v 4. semestru

Fiziologija dela

Študent spozna obremenitve in obremenjenosti zaposlenih, udeležencev prometu in športnikov (rekreativcev) oziroma obremenjenosti v kompleksnem delovnem okolju (v katerem se izvaja delo oz. druge aktivnosti in vključuje tudi delovne razmere, postopke, socialne odnose ter druge vplive zunanjega okolja) z namenom ocenjevanja, merjenja in vključevanja v ergonomsko preoblikovanje v smislu vzpostavljanja najbolj optimalnih odnosov med biološkimi, tehničnimi in ekološkimi sistemi.

Komunikologija za psihologe

Študent spozna osnove psihologije komunikacije na osnovi študija ritualnih interakcij, osebnostnih, motivacijskih in emocionalnih korelatov (odkritost, zaupanje, odpuščanje itd.),

specifičnih za medosebne realne in virtualne interakcije. Spozna temeljne značilnosti in zakonitosti komunikacije z namenom, da jih bo znal uporabljati pri bodočem delu in drugih komunikacijskih oblikah.

Kvalitativno psihološko raziskovanje

Študent pridobi osnovna znanja iz uporabe kvalitativnih metod v psihologiji. Spozna in se nauči uporabiti različne kvalitativne raziskovalne pristope in načrte. Spozna potek kvalitativnega raziskovanja, različne metode in tehnike za zbiranje in obdelavo kvalitativnih podatkov, ter se nauči pripraviti raziskovalno poročilo, ki obravnava kvalitativno raziskavo.

Medvrstniško nasilje v šoli

Predmet posreduje študentom znanje o različnih oblikah medvrstniškega nasilja, o različnih vlogah, njihovih psiholoških značilnostih ter pomenu skupine in šolske klime v procesu medvrstniškega nasilja.

Nova, mejna in posebna področja psihologije

Študent se seznani s tematikami, ki zadevajo nova, mejna in posebna področja, perspektive in usmeritve psihologije in znanosti, tesno povezanih s psihologijo. Spozna najpomembnejše sodobne koncepcije, modele in teorije zavestnega in nezavednega delovanja, paranormalnih in transcendentnih vidikov osebnosti ter pristope, metode in tehnike pri raziskovanju na teh področjih, tako da se usposobi za analitično in znanstveno utemeljeno presojanje teh področij in z njimi povezanega raziskovanja.

Otroška igra in risba

Študent spozna razvojnopsihološke teorije, ki razlagajo otroško igro in risbo, strukturo in vsebino otroške igre, ocenjevanje in analizo otroške igre in risbe z razvojnopsihološkega vidika, vlogo otroške risbe in igre v otrokovem razvoju in učenju. Nauči se z razvojnopsihološkega vidika analizirati otroške knjige in njihov učinek na otrokov razvoj ter razumeti (a) dejavnike, ki so povezani z otrokovim doživljanjem in izražanjem v igri, ob knjigi, pri risanju, ter (b) specifičnosti igre in risbe pri različnih skupinah posameznikov.

Psihologija vsakdanjega življenja

Študent se seznani s problematiko in področji (s predmetom, cilji in nalogami, metodami, najpomembnejšimi teorijami in modeli) psihologije vsakdanjega življenja ter z glavnimi zakonitostmi, koncepti, teorijami in raziskovalnimi pristopi, ki jih obravnava moderna psihologija. Spozna, kako so glavne sfere človekovega življenja vpete v vsakodnevno življenje.

Socialna psihologija in družboslovje/humanistika

Študent spozna temeljne vsebine predmeta in metode izbranih družboslovnih in humanističnih strok, tako na nivoju teorije kot na nivoju empiričnega raziskovanja, aplikacije, medkulturnih študij in antropoloških sintez, in dobi pregled nad sodobno socialno psihologijo ter poglobi razumevanje njene povezanosti z drugimi disciplinami.

Učenje v skupinah

Študent pri predmetu spozna možnosti uporabe učenja v skupinah v različnih življenjskih obdobjih ter okoliščinah, spozna značilnosti uspešne interakcije pri učenju v skupinah ter načine in strategije za njeno oblikovanje.

5. semester

Testna teorija

Študent pridobi osnovna znanja o sestavljanju in analizi psiholoških testov. Podrobno spozna klasično testno teorijo, informativno pa se seznanj s teorijo odgovora na postavko in drugimi paradigmi. Nauči se sestaviti preprost psihološki test (npr. test znanja) in določiti njegove merske lastnosti. Pri predmetu se usposobi za branje in razumevanje znanstvene in strokovne literature v zvezi s psihološkimi testi (npr. validacijskih raziskav in testnih priročnikov), pri tem pa kritično presoditi ustreznost uporabljenih metod in izvedenih zaključkov v zvezi z merskimi lastnostmi testa.

Stališča, socialne kognicije in reprezentacije

Študent se nauči upoštevati sodobno paradigmo socialne psihologije pri pregledu temeljnih znanj v zvezi z različnimi koncepti mentalnih oz. socialnih reprezentacij, stališč in sorodnih pojmov, diskurzov, socialnih znanj, evaluacij, socialnih kognicij, ter spozna empirično metodologijo njihovega raziskovanja. Te pojave predmet obravnava v zvezi s komunikacijo oz. s poudarkom na vlogi splošnih socialnih znanj in lingvistike ter opozori na splošnost, temeljnost in pervazivnost omenjenih znanj na področju aplikativnih psiholoških disciplin.

Psihopatologija in socialna patologija

Študent pridobi osnovna znanja iz psihopatologije, tako da lahko prepozna psihopatološke fenomene in jih smiselno povezuje v sindrome in psihične motnje. Spozna tudi osnovne dimenzije fenomenologije in etiologije socialno patoloških pojavov in z njimi povezanih obravnavnih ideologij in praks, osvoji problematiko odnosa med družbenim in individualnim v etiologiji in fenomenologiji odklonskega vedenja in spozna interaktivno naravo ocenjevanja socialno patoloških pojavov.

Psihologija pouka

Študent se seznanj s psihološkimi vidiki pouka: spozna teoretične osnove poučevanja, pogoje učinkovitega pouka, individualne značilnosti učencev in psihološke vidike individualizacije ter vrednotenje učnih rezultatov; spozna značilnosti učencev s posebnimi potrebami, oblike psihološke in pedagoške pomoči tem učencem ter vrednotenje učnih dosežkov.

Psihologija dela

Predmet seznanj študenta z osnovnimi teoretičnimi pojmi in praktičnimi aplikacijami pri obravnavanju človeka pri delu v okviru področja psihologije dela. Študent spozna eksplanatorne in tehnološke teorije in pridobi temeljne diagnostične in intervencijske spretnosti ter profesionalne in raziskovalne kompetentnosti na področju psihologije dela.

Uvod v svetovanje in psihoterapijo

Študent se informativno seznanj s področjem svetovanja in psihoterapije in s strokovnim jezikom. Seznanj se s standardi in normativi tega poklicnega področja ter se začne usposablja za vodenje psihološko utemeljenega razgovora in prepoznavanje motenosti. Nauči se suportivno intervenirati pri situacijsko pogojenih stiskah zdravih osebnosti.

6. semester

Zgodovina in smeri psihologije

Študent dobi najpomembnejše informacije o zgodovinskih izvori, predstopnjah, nastajanju in razvoju psihologije. Dobi vpogled v to, kako so se razvijala psihološka spoznanja v preteklosti. Pridobi tudi vpogled v najpomembnejše značilnosti predznanstvenega in znanstvenega razvoja proučevanj duševnosti, obnašanja in osebnosti.

Uporabna razvojna psihologija

Študent spozna specifičnosti otrokovega razvoja in učenja v različnih mezosistemih, npr. v vrtcu, šoli, vrstniških skupinah, športnih društvih. Spozna specifičnosti razvoja različnih skupin posameznikov, različne metode in pristope za ocenjevanje otrokovega razvoja in kontekstov njegovega razvoja (lestvice govornega razvoja, pripovedovanje zgodbe, lestvice za ocenjevanje otroške igre, vprašalnike in ocenjevalne lestvice za ocenjevanje kakovosti v vrtcu, kakovosti družinskega okolja, pogovore z otroki). Spozna otroško igro, risbo, knjigo, računalniško tehnologijo kot kontekst za otrokov razvoj in učenje ter vlogo medijev v otrokovem govornem razvoju in razvoju sporazumevalnih spretnosti ter povezavo med govornim razvojem in otrokovo zgodnjo in kasnejšo pismenostjo.

Razvojnopsihološka diagnostika

Študent spozna sodobne razvojnopsihološke pristope, metode, tehnike in preizkuse ter temeljne zakonitosti razvojnopsihološkega ocenjevanja; nauči se izvesti enostavne razvojnopsihološke preizkuse in rezultate interpretirati v skladu z razvojnopsihološkimi razlagami normativnega razvoja.

Interakcija, skupina, aplikacija

Predmet združi intrapersonalno raven obravnavanja z interpersonalno in sintezo uporabi na izbranih področjih socialne (inter)akcije (agresivnost, altruizem, medosebno privlačevanje ipd.) ter jo nadalje poveže z intra/intergrupnim nivojem (strukturo, procesi, klimo, kulturo). Odnos »skupina – posameznik« obravnava z različnih identitetnih vidikov. Procese v skupini in med skupinami obravnava z vidika komunikacij, interakcij in socialnih izmenjav. Študent se seznani z različnimi vrstami skupin oz. organizacij (vključno z učno organizacijo) ter s socialnopsihološkimi implikacijami socialne stratifikacije.

Izbirni strokovni predmeti v 6. semestru

Individualne razlike v otroštvu in mladostništvu

Študent spozna sodobne razlagalne modele razvoja individualnih razlik v otroštvu/mladostništvu, vrste doslednosti in sprememb v individualnih razlikah, vlogo temeljnih dejavnikov v razvoju individualnih razlik, pomen zgodnjih individualnih razlik v razvojnopsiholoških izhodih ter starostno primerno metodologijo za preučevanje individualnih razlik.

Inteligentnost, nadarjenost, ustvarjalnost

Študent se nauči spremljati razvoj inteligentnosti v posameznih razvojnih obdobjih in diagnosticirati ter razvijati kognitivne kapacitete posameznika in skrb za optimalni razvoj intelektualnih in ustvarjalnih potencialov. Spozna specifična strokovno-etična načela

obravnave problematike inteligentnosti in ustvarjalnosti ter pomembnosti njune družbene vpetosti. Spozna različne možnosti obravnavanja in ocenjevanja nadarjenih ter posameznikov z izrazitejšim ustvarjalnim potencialom, mehanizme nadarjenosti in ustvarjalnosti na različnih področjih dela in ustvarjanja v znanosti in umetnosti ter razvoj nadarjenosti in ustvarjalnosti v posameznih razvojnih obdobjih. Nauči se razlikovati in povezovati med konceptoma kognitivnih sposobnosti in ustvarjalnosti.

Psihologija potrošnika

Študent se seznanja z uporabo bazičnih ugotovitev psihološke znanosti na področju potrošnje kot specifičnem polju človekovega vsakdanjega delovanja. Nauči se teoretično in empirično proučevati človekovo vedenje, ki je povezano z načini menjave denarja, časa in energije za dobrine, izdelke in storitve. Pridobljeno znanje omogoča razumevanje in uporabo psiholoških znanj na področju marketinga in tudi pri oblikovanju regulative ter samozaščitnega vedenja potrošnikov.

Psihološka preventiva

Študent se izobrazi o načrtovanju in izvajanju primarnih, sekundarnih in terciarnih preventivnih postopkov. Zna identificirati rizične skupine, spremljati epidemiologije in izvesti osnovno preventivno informiranje.

Zdravstvena psihologija

Študent se seznanja s področjem, modeli in koncepti zdravstvene psihologije, njenim socialnim kontekstom, kvalitativnimi raziskavami v zdravstveni psihologiji, integracijo v zdravstveni psihologiji, biološkimi mehanizmi zdravja in bolezni, kognicijami, vezanimi na zdravje, odnosom med stresom in zdravjem.

Kontaktna oseba za posredovanje podrobnejših podatkov o študijskem programu

doc. dr. Anja Podlesek, Oddelek za psihologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani,
anja.podlesek@ff.uni-lj.si